

<i>Kurskod</i>	ÄSS A13
<i>Kursens titel</i> <i>Engelsk titel</i>	Svenska som andraspråk 1B, GY Swedish as a Second Language 1B
<i>Nivå</i>	G1N Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav
<i>Huvudområde</i>	Svenska
<i>Högskolepoäng</i>	30 (1-30)
<i>Beslutsuppgifter</i>	Fastställd av prodekanen med ansvar för grundutbildningen vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2012-03-21.
<i>Ändringsuppgifter</i>	Reviderad av prodekanen med ansvar för grundutbildningen vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2012-06-18.

1. Allmänna uppgifter

Kursen ingår i den gemensamma ämneslärarutbildningen vid Högskolan Kristianstad och Lunds Universitet.

2. Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten:

- kunna redogöra för kunskap om olika språkpolitiska frågor med särskilt fokus på hur dessa har påverkat utvecklingen av ämnet svenska som andraspråk
- kunna redogöra för hur flerspråkighet och kulturell tillhörighet kan påverka individen samt i hur synen på språklig och kulturell variation återspeglas i samhället
- kunna redogöra för kunskap om svenska språkets syntaktiska, morfologiska och fonologiska struktur, samt dess semantik, fonetik och pragmatik, sett ur ett andraspråksperspektiv
- kunna redogöra för kunskap om typologisk språkklassifikation samt hur några av de vanligaste invandraspråken är uppbyggda
- vara orienterad i olika litteraturvetenskapliga teorier och förhållningssätt
- kunna redogöra för innehållet i Skolverkets styrdokument för ämnet Svenska som andraspråk i gymnasieskolan.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- kunna redogöra för drag i svenskan som brukar utgöra särskilda svårigheter för andraspråkstalare
- kunna använda typologisk litteratur för att skapa förståelse för elevernas modersmål
- kunna redogöra för övergripande drag i den svenska litteraturhistorien.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- kunna förhålla sig till undervisning utifrån en flerspråkig och mångkulturell norm
- kunna följa och kritiskt granska forskning och debatter om svenska som andraspråk, flerspråkighet och kulturell mångfald.

3. Kursinnehåll

Delkurs 1, Språklig och kulturell mångfald i skola och samhälle, 7,5 hp

Momentet behandlar flerspråkighet och mångkulturalitet i samhälle och skola. Historiska såväl som internationella perspektiv på invandring och språkpolitiska frågor diskuteras i relation till situationen i Sverige. I momentet betonas vikten av att lärare har goda kunskaper om den enskilda individens kulturella och språkliga bagage, vad som händer i mötet mellan olika kulturer samt om fördelarna med mångkultur och flerspråkighet i klassrummet. Språklagen studeras med utgångspunkt i skolans värld och vilken betydelse den har för dagens lärare. Historiken och problematiken kring ämnet svenska som andraspråk tas upp, bland annat i förhållande till attityder i samhället.

Delkurs 2, Den svenska skönlitteraturen med tyngdpunkt på 1900 och framåt, 9 hp

Momentet ger de studerande en översikt om den svenska skönlitteraturens utveckling med tyngdpunkt på 1900-talet och skönlitteraturens roll i samtiden. Kursen ger en orientering kring litteraturvetenskapliga termer och teorier. Fokus ligger även på hur skönlitteraturen speglar utvecklingen i det svenska samhället under 1900-talet, samt på hur skönlitteratur kan bidra till den personliga utvecklingen.

Delkurs 3, Svenska språket i ett typologiskt perspektiv del 1 (fonetik och fonologi), 4,5 hp

Momentet ger de studerande kunskaper om svenskans fonetik och fonologiska struktur ur ett jämförande typologiskt perspektiv. Stor vikt läggs vid de delar av svenskans regelsystem som utgör särskilda svårigheter för andraspråkstalare.

Delkurs 4, Svenska språket i ett typologiskt perspektiv del 2 (grammatik, semantik, pragmatik), 9 hp

Momentet ger de studerande kunskaper om svenskans grammatiska struktur (morfologi, syntax, semantik och pragmatik) ur ett jämförande typologiskt perspektiv som även syftar till att ge en beredskap i mötet med elevers förstaspråk. Fokus läggs på de delar av svenskans regelsystem som utgör särskilda svårigheter för andraspråkstalare.

4. Undervisning och examination

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, övningar och gruppdiskussioner och anpassas till de olika momentens innehåll.

Delkurs 1 examineras genom en skriftlig hemtentamen samt genom två till tre muntliga och skriftliga uppgifter som genomförs inom ramen för undervisningen.

Delkurs 2 examineras genom en skriftlig hemtentamen samt genom tre till fem skriftliga och muntliga uppgifter som genomförs inom ramen för undervisningen.

Delkurs 3 examineras genom en skriftlig salstentamen samt genom en till två muntliga och skriftliga uppgifter som genomförs inom ramen för undervisningen.

Delkurs 4 examineras genom en skriftlig salstentamen samt genom tre till fem muntliga och skriftliga uppgifter som genomförs inom ramen för undervisningen.

Efter särskild överenskommelse med de studerande kan andra examinationsformer förekomma.

5. Betyg

Betygsgraderna för kursen är Väl godkänd, Godkänd och Underkänd.

6. Förkunskapskrav

För behörighet till kursen krävs områdesbehörighet 6C samt antagen till ämneslärarutbildningen LU/HKR med engelska som ingångsämne.

7. Litteratur

Delkurs 1, Språklig och kulturell mångfald i skola och samhälle, 7,5hp

Bijvoet, Ellen & Fraurud Kari (2006) "Svenska med något utländskt." *Språkvård* 2006/3. (7 sidor) Hämtas på: http://www.sprakradet.se/servlet/GetDoc?meta_id=2223

Boyd, Sally (2004) "Utländska lärare i Sverige – attityder till brytning" (17 sidor) I Hyltenstam, Kenneth och Lindberg Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Economou, Catarina (2007) *Gymnasieämnet svenska som andraspråk – behövs det?* Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen. (157 sidor) Hämtas på: <http://muep.mah.se/bitstream/handle/2043/4088/avhandling%20Catarina%20Economou.pdf?sequence=1>

Elmeroth, Elisabeth (2008) *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. (192 sidor)

Håkansson, Gisela. (2003) *Tvåspråkighet hos barn i Sverige*. Lund: Studentlitteratur. (217 sidor)

Norrby, Catrin & Håkansson Gisela (2007) *Språkinläring och språkanvändning*. Lund: Studentlitteratur. Läsanvisning: Kapitel 1-2 (52 sidor)

Språk för alla – förslag till språklag. Proposition 2008/09:153. Kulturdepartementet. Hämtas på: www.regeringen.se (60 sidor)

Språklag (2009:600). Kulturdepartementet. Hämtas på: www.regeringen.se (1 sida)

Stroud, Christopher (2004) "Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp" (29 sidor) I Hyltenstam, Kenneth och Lindberg Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Sveriges officiella minoritetsspråk – Finska, meänkieli, samiska, romani, jiddisch och teckenspråk: en kort presentation. (2003) Svenska språknämnden. (76 sidor)

Öhrn, Elisabet (2002) *Könsmönster i förändring? En kunskapsöversikt om unga i skolan*. Stockholm: Statens skolverk. (101 sidor) Kan hämtas på: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=919>

Aktuella läroplaner och kursplaner

Aktuella artiklar på max 100 sidor i ämnet kan tillkomma.

Delkurs 2, Den svenska skönlitteraturen med tyngdpunkt på 1900 och framåt, 9 hp

Algulin, Ingemar, och Olsson, Bernt, (1990) *Litteraturens historia i Sverige*, Stockholm: Norstedt, 1990 el. senare, s. 225–568 i urval (läses med inriktning på de författare och strömningar som behandlas under delkursen). (200 sidor)

Håkansson, Björn (2005) *Levande svensk poesi*. Natur och kultur. (dikter i urval)

Nilsson, Magnus (2006) *Arbetslitteratur*. Lund: Studentlitteratur. (190 sidor)

Nordisk kvinnolitteraturhistoria, bd 4: På jorden, (1997) Höganäs: Bra böcker. (i urval, ca 50 sidor)

Tenngart, Paul (2008) *Litteraturteori*. Malmö: Gleerups. (ca 50 sidor)

Symposium 2000 – ett andraspråksperspektiv på lärande. (2000) Naucclér Kerstin (red.). Stockholm: Nationellt centrum. Sigma förlag. <http://www.sfi.su.se/publikationer.html> valda delar (ca 65 sidor)

Alakoski, Susanna, *Svinalängorna*

Almqvist, Carl Jonas Love. *Det går an*.

Bakhtiari, Marjaneh, *Kalla det vad fan du vill*.

Bellman, ett litet urval u

Benedictsson, Victoria, *Ur mörkret* (ur pocketsamlingen Synd)

Dalin, Olof, *Sagan om hästen*

Dagerman, Stig "Var är min islandströja" eller "Att döda ett barn" (noveller)

Geijer, Erik Gustaf, *Vikingen, På nyårsdagen 1838*.

Holmqvist, Ninni, *Kostym*

Khemiri, Jonas Hassen *Ett öga rött*

Lagerkvist, Pär, *Himlens hemlighet, Far och jag*

Lagerlöf, Selma, *Gösta Berlings saga, En herrgårdssägen*

Lenngren, Anna Mari, *Jag minns den ljuva tiden*

Linderborgs Åsa *Mig äger ingen*

Lindgren, Astrid, *Bröderna Lejonhjärta*

Norén, Lars *Natten är dagens mor*

Martinson, Moa, *Kvinnor och äppelträd*

Rydberg, Viktor. *Tomten*.

Stagnelius, Erik Johan. *Endymion och Necken*

Strindberg, August, *Röda Rummet, Fröken Julie, Ett drömspel*

Söderberg, Hjalmar, *Doktor Glas eller Historietter*

Tegnér, Esaias. "Det eviga" och "Flyttfåglarna"

Tunström, Göran *Juloratoriet*

Aktuella artiklar på max 100 sidor i ämnet kan tillkomma.

Delkurs 3, Svenska språket i ett typologiskt perspektiv del 1 (fonetik och fonologi), 4,5 hp

Bannert, Robert (1979) "Ordstruktur och prosodi", I: Hyltenstam, Kenneth (red.), *Svenska i invandrarperspektiv*, Lund: Liber Läromedel. (41 sidor).

Bodén, Petra (2007) "Rosengårdssvensk" fonetik och fonologi", I: Ekberg, Lena (red.), *Språket hos ungdomar i en flerspråkig miljö i Malmö*, Nordlund 27, Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet. (47 sidor).

Bruce, Gösta (2010) *Vår fonetiska geografi. Om svenskans accenter melodi och uttal*. Lund: Studentlitteratur. (239 sidor)

Engstrand, Olle (2007) *Fonetik light*. Lund: Studentlitteratur. (135 sidor)

Rosenqvist, Håkan (2007) *Uttalsboken: svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. (96 sidor)

Aktuella artiklar på max 100 sidor i ämnet kan tillkomma

Delkurs 4, Svenska språket i ett typologiskt perspektiv del 2 (grammatik, semantik, pragmatik), 9 hp

Ekerot, Lars-Johan (1995) *Ordföljd, tempus, bestämdhet. Föreläsningar om svenska som andraspråk*. Malmö: Gleerups Förlag. (187 sidor)

Enström, Ingegerd (2010) *Ordens värld. Svenska ord - struktur och inläring*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. (130 sidor)

Hene, Birgitta (2004) "Adjektivs metaforiska betydelser – utlandsadopterade och svenska barns tolkningar" (19 sidor) I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Källström, Roger (2012) *Svenska i kontrast: Tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Lund: Studentlitteratur. (221 sidor)

Lindberg, Inger (2004) "Språkanvändning – kreativt skapande eller förutsägbara mönster?" I: Olofsson, Mikael (red.). *Symposium 2003. Arena andraspråk*. Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk (20 sidor) Kan hämtas på:
<http://www.andrasprak.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=15913&a=90427>

Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela (2007) *Språkinläring och språkanvändning: svenska som andraspråk i och utanför Sverige*. Lund: Studentlitteratur. Läsanvisning: Kapitel 3-6 (164 sidor)

Språktypologisk litteratur om valfritt språk i samråd med lärare

Aktuella artiklar på max 100 sidor i ämnet kan tillkomma.

Referenslitteratur:

Josefsson, Gunlög (2009) *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. (209 sidor)

Josefsson, Gunlög (2009) *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Lund: Studentlitteratur. (164 sidor)

8. Övriga anvisningar

Kursen utvärderas formativt och till vissa delar summativt vid kursens slut. Övergripande frågor kring mål, kursinnehåll, samarbets- och undervisningsformer bör vara centrala. Protokoll/minnesanteckningar från utvärderingen ska komma utbildningsledningen tillhanda. Utvärderingen skall vara offentligt tillgänglig och undertecknad av ansvariga lärare samt förtroendevalda studenter. Erfarenheter och synpunkter från utvärderingen ska beaktas och följas upp i nästa års kurs.